

Агроөнеркәсіп кешеніндегі мемлекеттік қолдау

26.09.2025

«Қазақ АӨК экономикасы және ААД ҒЗИ»
Басқарма Төрағасы

Е.И. Исламов

Жұмашева С.Т. – э.ғ.к., доцент, «ҚазАӨКЭЖААД ҒЗИ» ЖШС –нің ғалым-хатшысы

АӨК-нің мемлекеттік қолдауы басқару стратегиясын әзірлеуден және индекстік көрсеткіштерді белгілеуден бастап, нақты тетіктерді әзірлеу арқылы және нақты кәсіпорындар деңгейінде осы тетіктерді жүргізуге дейінгі үздіксіз дамуды қамтамасыз етуге бағытталған мемлекеттің реттелген және тұрақты қызметі.

АӨК дамуын басқару тетіктері деп экономикалық субъектілерге олардың қызметін түзету үшін тікелей әсер ететін мемлекеттік қолдау шаралары түсініледі.

АӨК-ті мемлекеттік қолдау әдістері - бұл ауыл шаруашылығы өнімдерінің көлемін ұлғайту, сапасын арттыру және азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету процестері қажетті тиімділікпен жүретін басқару іс-шараларының реттілігі.

Мемлекеттік бағдарламаларда белгіленген индикативтік мәндерге қол жеткізу қаржылық, материалдық және өзге де ресурстардың елеулі салымдары кезінде мүмкін болады, бұл тек мемлекеттік қолдаумен қамтамасыз етіледі.

Агроөнеркәсіптік кешеннің әрбір кәсіпорны (шағын және орта ауыл шаруашылығы кәсіпорындары, қайта өңдеу кәсіпорындары, агроөнеркәсіптік холдингтер, фермерлік шаруашылықтар және т.б.) нарықты ауыл шаруашылығы өнімдерімен толтырудың және барынша ықтимал пайда алудың ортақ мақсатына ұмтылады және өзінің даму стратегиясына ие болады.

Сонымен қатар, егер кәсіпорын мемлекеттік қолдауға сенетін болса, оның жеке стратегиясы ұлттық агроөнеркәсіптік кешенді дамытудың жалпы стратегиясына қайшы келмеуі тиіс. Бұдан басқа, мемлекеттік қолдау АӨК-нің әртүрлі сегменттеріне қатысты да ерекшеленеді. Мұның бәрі мемлекеттік қолдау әдістерінің тұтас кешенін құруға алып келеді.

Ағымдағы кезеңге арналған елдің АӨК негізгі бағдарламалық құжаттары АӨК-ні мемлекеттік қолдаудың нәтижелілігін бағалауға мүмкіндік беретін индикативтік көрсеткіштер айқындалған мемлекеттік бағдарламалар болып табылады

Қолдауды жүзеге асыра отырып, мемлекет саланың дамуын өтейтін, ынталандыратын және мемлекеттік бағдарламаларда белгіленген индикативтік көрсеткіштерге қол жеткізуге ықпал ететін түрлі әдістерді қолданады.

Мемлекеттік қолдаудың **ынталандырушы әдістері** АӨК жаңа кәсіпорындарын құруға немесе жұмыс істеп тұрған кәсіпорындарды жаңғыртуға, ауыл шаруашылығы өндірісінің жаңа түрлерін дамытуға бағытталған.

АӨК ынталандырудың **қолданыстағы әдістері** мыналар болып табылады: субсидиялар беру, кредит берудің жеңілдікті шарттары, жеңілдікті салық салу, агроөнеркәсіптік өндірісті техникалық және технологиялық жаңғырту, көлік шығыстарын төмендететін материалдық-техникалық құралдармен қамтамасыз ету, сатып алу бағаларын реттеу, ауылдық аумақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы, мемлекеттік қолдаудың консультациялық әдістері, АӨК өнімдерінің импортын тежейтін, халықаралық нарықта АӨК өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету, ҒЗТҚЖ-н АӨК тәжірибесінде енгізу

Агроөнеркәсіптік кешен саласында кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау АӨК субъектілері үшін субсидиялар беру, жеңілдікті салық салуды енгізу, көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге жеңілдікті кредит берумен қамтамасыз ету жолымен жүзеге асырылады.

Өсімдік шаруашылығын, мал шаруашылығын, қайта өңдеу саласын, сондай-ақ АӨК субъектілерінің инвестициялық қызметін дамытуды субсидиялаудың бюджеттік бағдарламалары іске асырылуда.

Бұдан басқа, мемлекет жыл сайын ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге арзандатылған құны бойынша дизель отынын бөледі. Бюджеттік субсидияларды беру тәртібі ҚР Ауыл шаруашылығы Министрінің бұйрықтарымен бекітілген субсидиялау қағидаларында айқындалады.

1. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУ

1. АӨК-ні мемлекеттік қолдаудың негізгі әдісі **субсидиялау мен гранттар** болып табылады. Бұл ауыл шаруашылық өнімдерін өндірушілер үшін тікелей төлемдерді немесе шығындарды ішінара өтеуді қамтитын ең кең таралған қолдау әдістерінің бірі. Субсидиялар:

- ауыл шаруашылығы тауарлары мен қызметтеріне (тыңайтқыштар, тұқымдар, техника, отын) арналған шығындардың бір бөлігін жабуға,

- кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді тікелей субсидиялауға,
- ауыл шаруашылығы тәуекелдерін сақтандыруға арналған шығыстардың бір бөлігін өтеуге бағытталуы мүмкін

1. АСЫЛ ТҰҚЫМДЫ МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ДАМУДЫ СУБСИДИЯЛАУ, ЕТТІ ЖӘНЕ СҮТТІ БАҒЫТТАҒЫ МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫН СУБСИДИЯЛАУ, МАЛ ӨНІМДЕРІНІҢ ӨНІМДІЛІГІ МЕН САПАСЫН АРТТЫРУ.
2. ӨСІМДІК ШАРУАШЫЛЫҒЫ ӨНІМІНІҢ ӨНІМДІЛІГІ МЕН САПАСЫН АРТТЫРУДЫ СУБСИДИЯЛАУ
3. Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге су беру қызметтерінің құнын субсидиялау
4. Қайта өңдеу кәсіпорындарының ауыл шаруашылығы өнімін тереңдетіп өңдеу өнімдерін өндіру үшін оны сатып алуға арналған шығындарын субсидиялау
5. Агроөнеркәсіп кешені субъектілерінің қарыздарын кепілдендіру және сақтандыру шеңберінде субсидиялау
6. Сақтандыру сыйақыларын субсидиялау
7. Агроөнеркәсіп кешені субъектілеріне кредит беру, сондай-ақ ауыл шаруашылығы малдарын, техникасы мен технологиялық жабдықтарын сатып алуға лизинг кезінде сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялау
8. Қаржылық сауықтыру үшін агроөнеркәсіптік кешен субъектілерінің кредиттік және лизингтік міндеттемелері бойынша сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялау
9. Инвестициялық салымдар кезінде АӨК субъектісі шеккен шығыстардың бір бөлігін өтеу бойынша субсидиялау

2. **Субсидияланған мөлшерлемелері бар несиелер.** Мемлекет фермерлерге өндірісті кеңейтуге және модернизациялауға инвестицияларды ынталандыру үшін жеңілдетілген несиелер бере алады. АӨК ынталандырудың пәрменді әдістерінің бірі пайыздық мөлшерлемеге, кредиттік ресурстардың көлеміне және АӨК өнімін өндірушілерге берілетін кредиттерді қайтару мерзімдеріне қатысты **несиелеудің жеңілдікті шарттары** болып табылады. Төмен пайыздық мөлшерлемелер, сондай-ақ мемлекеттің пайыздық мөлшерлеменің белгілі бір үлесін өтеуі өнімнің өзіндік құнын төмендетеді, бәсекеге қабілеттілікті арттырады. Басқа әдістермен қатар өсімдік шаруашылығын, мал шаруашылығын дамытуға бағытталған инвестициялық салымдар кезінде АӨК субъектісі шеккен шығыстардың бір бөлігін өтеу бойынша субсидиялау; технологиялық жабдықтардың кредиттері мен лизингі, ауыл шаруашылығы малдарын сатып алуға, сондай-ақ ауыл шаруашылығы техникасының лизингі бойынша сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялау

2. Жеңілдікті салық салу әдістері. Мемлекет ауыл шаруашылығына инвестицияларды ынталандыру үшін салықтық ынталандыруды жиі пайдаланады. Бұл табыс салығын, қосылған құн салығын (ҚҚС) азайту немесе басқа жергілікті салықтардан босату.

- Кейбір жағдайларда фермерлер аграрлық өндірісте пайдаланылса, мүлік немесе жер салығынан босатылуы мүмкін.

ҚР-ның АӨК саласындағы салық саясаты бизнес ашып, дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасауға бағытталған, өйткені дамудың бастапқы кезеңдерінде ауыл шаруашылығы өндірушілерінің көпшілігінің рентабельділігі төмен болады. Осыған байланысты салық салуды оңтайландыру үшін республикадағы АӨК кәсіпкерлік субъектілері (шаруа және фермер қожалықтары, ауыл шаруашылығы өнімін өндірушілер және ауыл шаруашылығы кооперативтері) қажетті талаптарға сәйкес келген жағдайда мынадай салық салу режимдерінің бірін таңдауға құқылы:

Шағын бизнеске арналған арнайы салық режимі төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, әлеуметтік салықты, корпоративтік немесе жеке табыс салығын есептеу мен төлеудің жеңілдетілген тәртібін белгілейді. Салықтардың басқа түрлері және бюджетке төленетін міндетті төлемдер бойынша салық есептілігін есептеу, төлеу және табыс ету жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізіледі. Шағын бизнес үшін арнайы салық режимін қолданатын және ҚҚС төлеушілер болып табылатын ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілер мен ауыл шаруашылығы кооперативтері үшін бюджетке төленуге жататын ҚҚС сомасын 70 пайызға азайту көзделген;

Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнайы салық режимі бірыңғай жер салығын төлеу негізінде бюджетпен есеп айырысудың ерекше тәртібін көздейді. Арнайы салық режимін қолдану ерекшеліктеріне мыналарды жатқызуға болады: бірыңғай жер салығын төлеушілер:

- 1) шаруа немесе фермер қожалығы қызметінен түсетін кірістерден, оның ішінде осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметке байланысты шығындарды (шығыстарды) жабуға мемлекеттік бюджет қаражатынан алынған сомалар түріндегі кірістерден алынатын жеке табыс салығы;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұза отырып пайдаланылатын жер учаскелерін қоспағанда, осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын жер учаскелері бойынша-жер салығы және (немесе) жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы;
- 3) көлік құралдарына салынатын салық-салық кодексінің 490-бабы 3-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген салық салу объектілері бойынша;
- 4) мүлік салығы-Салық кодексінің 517 - бабы 3-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген салық салу объектілері бойынша;
- 5) әлеуметтік салық-осы арнаулы салық режимі қолданылатын шаруа немесе фермер қожалығының қызметі бойынша;
- 6) осы арнаулы салық режимі қолданылатын шаруа немесе фермер қожалығының қызметі бойынша - қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төленетін ақы төленеді.

Жоғарыда көрсетілмеген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді есептеу, төлеу, осындай салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер бойынша салық есептілігін ұсыну, сондай-ақ әлеуметтік төлемдерді төлеу (аудару) жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен не осы Кодекстің 89-1-тарауында көзделген тәртіппен жүргізіледі.

Ауыл шаруашылығын өндіретін заңды тұлғалар мен ауыл шаруашылығы кооперативтері үшін арнайы салық режимі. Арнайы салық режимін қолданатын ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілер, ауыл шаруашылығы кооперативтері бюджетке төленуге жататын мынадай салықтардың сомасын 70 пайызға азайтуға құқылы:

- 1) корпоративтік табыс салығының немесе жеке табыс салығының сомалары (төлем көзінен ұсталатын салықтардан басқа) - Салық кодексінің 698-бабының 2-тармағында көрсетілген қызметті жүзеге асырудан түскен кірістер бойынша;
- 2) Әлеуметтік салық сомасы - Салық кодексінің 698-бабының 2-тармағында көрсетілген қызметті жүзеге асыруға байланысты салық салу объектілері бойынша;
- 3) мүлік салығының, көлік құралдарына салынатын салықтың сомалары - Салық кодексінің 698-бабының 2-тармағында көрсетілген қызметті жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын салық салу объектілері бойынша жүзеге асырылады.

3. Мемлекеттік сатып алу және азық-түлік интервенциялары**

Мемлекеттік сатып алулар: үкімет нарықты тұрақтандыруға және бағаның өзгеруіне жол бермеуге көмектесетін стратегиялық қорларды құру үшін ауыл шаруашылығы өнімдерін белгіленген бағамен сатып ала алады.

Азық-түлік интервенциялары: ауыл шаруашылығы өнімдерінің бағасы күрт төмендеген немесе азық-түлік қауіпсіздігіне қатер төнген жағдайда мемлекет нарықтан артық өнімді алдын ала белгіленген бағамен сатып ала алады немесе оларды қайта өңдей алады.

4. Фермерлер мен ауылдық жерлерді қолдау бағдарламалары

- Шағын және орта бизнесті қолдау: қаржыландыруға, жерге және технологияға қол жеткізу кезінде әдетте қиындықтарға тап болатын шағын және орта фермаларға көмектесу маңызды бағыт болып табылады.
- Ауылдық аумақтарды дамыту: ауыл шаруашылығын қолдауды ғана емес, инфрақұрылымды дамытуды, жұмыс орындарын құруды және ауылдық жерлерде өмір сүру сапасын арттыруды да қамтиды. Бағдарламаларға жол салу, сумен жабдықтау мен энергиямен жабдықтауды жақсарту және әлеуметтік нысандарды дамыту.

5. Бағаны реттеу және квоталау

-Бағаны реттеу: өндірушілерді нарықтағы күрт ауытқулардан қорғау үшін мемлекет өнімнің кейбір түрлеріне минималды немесе максималды бағаны белгілей алады.

- Квоталау және лицензиялау: теңдестірілген нарықты қамтамасыз ету үшін белгілі бір ауылшаруашылық тауарларын өндіруге немесе экспорттауға квоталар енгізіледі.

6. Инновациялар мен технологияларға инвестициялар

– Зерттеулер мен әзірлемелер: ауыл шаруашылығы генетика, ауылшаруашылық жабдықтары және биотехнология сияқты жаңа технологияларды үнемі енгізуді талап етеді. Мемлекеттік қолдау ғылыми зерттеулерді ынталандыруға және аграрлық секторға инновацияларды енгізуге бағытталған.

- Ауыл шаруашылығын цифрландыру: соңғы жылдары Ауыл шаруашылығын цифрландыруды қолдау бағдарламалары қарқынды дамып келеді, мысалы, дәл егіншілік жүйелерін енгізу, процестерді автоматтандыру және ауыл шаруашылығын болжау үшін үлкен деректерді

7. Білім беру және кадрларды даярлау

- Үкімет фермерлерге, агрономдарға және басқа мамандарға арналған білім беру бағдарламалары мен тренингтерге қаражат бөле алады. Жоғары білікті кадрларды даярлау ауыл шаруашылығын тиімдірек жүргізуге ықпал етеді.

8. Халықаралық қолдау және экспорт

- Ауыл шаруашылығы өнімдерін экспорттауды қолдау да мемлекеттік саясаттың маңызды аспектісі болып табылады. Бұл көлік шығындарын субсидиялауды, халықаралық нарықтарға шығуға көмектесуді немесе шетелде маркетингтік науқандарды жүргізуді қамтуы мүмкін.

- Кейбір елдерде халықаралық стандарттарға сай болу үшін сертификаттау жүйелері мен экспорттаушыларды қолдау дамуда.

9. Ауылшаруашылық тәуекелдерін сақтандыру

- мемлекет құрғақшылық, су тасқыны немесе аяз сияқты табиғи апаттарға байланысты шығындарды жабатын ауылшаруашылық сақтандыру бағдарламаларын ұсынады.
- Сақтандыруды мемлекет субсидиялауы немесе мемлекеттік сақтандыру компаниялары арқылы ұсынылады.

10. Экотехнология және тұрақты ауыл шаруашылығы

- Соңғы жылдары экологиялық таза ауыл шаруашылығын дамыту мемлекеттік қолдаудың маңызды бағыты болып отыр. Экологияны сақтауға, химиялық заттарды пайдалануды азайтуға және органикалық ауыл шаруашылығына көшуге бағытталған технологияларды енгізу үшін субсидияларды қамтиды.
- Мұндай тәжірибелерді қолдау жасыл сертификаттар, субсидиялар немесе салық жеңілдіктері арқылы көрсетілуі мүмкін.

Қазақстанда аграрлық секторды дамытудың жаңа жүйесі әзірленді, АӨК субсидиялау моделі қайта қаралды, бір гектар жерге, ауыл шаруашылығы малдарының басына берілетін қолданыстағы тиімсіз субсидиялар жойылып, неғұрлым тиімді қолдау шараларына бағытталған. Өсімдік шаруашылығында гектарлық субсидиялар жойылып, көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарына жеңілдікпен кредит беру енгізілді. Бұл ретте тұқымдарды, минералды тыңайтқыштарды, пестицидтердің, биоагенттердің құнын, басым дақылдарды өндіруді, АШТӨ суын жеткізу жөніндегі қызметтердің құнын субсидиялау қалды.

Форвардтық сатып алу - ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерден (АШТӨ) ауыл шаруашылығы өнімін күзгі кезеңде жеткізгеннен кейін қамтамасыз етуді және қосымша төлемді ұсынғаннан кейін алдын ала ақы төлеу шартымен ауыл шаруашылығы өнімін сатып алу.

АШТӨ - ауыл шаруашылығы өнімін өндірумен, оның ішінде жай серіктестік/консорциум құру арқылы айналысатын жеке немесе заңды тұлғалар. Облыстар арасында форвардтық сатып алу көлемі мен ақшалай қаражаттың сомасы облыстардың егіс алаңдарының құрылымына (бұдан әрі - Бөлу) және өткен жылдардағы сатып алу көлеміне қарай бөлінеді.

Облыстар бойынша егіс алқаптарының құрылымын Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі ұсынады.

Бөлуді «Азық-түлік келісімшарт корпорациясы» ұлттық компаниясы» АҚ (Корпорация) Басқармасы бекітеді.

Фермерлерді форвардтық қаржыландыру кезең-кезеңімен енгізілетін болады:

Бірінші кезең көктемгі дала жұмыстарына бір жылға қаражат бөлуді көздейді. 2023 жылы қаражат ерте егін жинау үшін 10 қаңтарға дейін және күзгі егін жинау үшін 1 ақпанға дейін бөлінеді. Келесі жылдары ерте егін жинау үшін 1 тамызға дейін және келесі жылдың күзгі егінінің 1 қыркүйегіне дейін.

Екінші кезең - шикізатты (қарақұмық, күріш, күнбағыс) сатып алу үшін өңдеуші кәсіпорындардың айналым қаражатын форвардтық қаржыландыру. Бұл құрал 2023 жылдың наурызынан бастап іске асырылуда.

Үшінші кезең мемлекеттік қолдаудың қолданыстағы тетіктері пайдаланылатын болады: субсидиялау бағдарламалары, Азық-түлік корпорациясы арқылы арзандатылған астықты өткізу және басқалар.

Форвардтық сатып алу қағидаты мемлекеттің ауыл шаруашылығы өнімін алдын ала төлеу негізінде бекітілген алдын ала сатып алу бағалары бойынша сатып алуы болып табылады.

Мемлекет әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тізбесіне кіретін өнімдер өндірісі үшін шикізат сатып алуды қаржыландырады, олардың қатарына:

- жұмсақ бидай,
- қатты бидай,
- арпа,
- қарақұмық,
- майлы дақылдар.

Форвардтық сатып алу арқылы сатып алынатын ауыл шаруашылығы өнімін алдын ала сатып алу бағасы.

Сатып алынатын ауыл шаруашылығы өнімінің сапалық көрсеткіштері ұлттық стандарттарда белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс.

Ақшалай қаражатты пайдаланғаны үшін комиссиялар мен пайыздық мөлшерлемелер жоқ. Нақты жеткізілген ауыл шаруашылығы өнімі үшін фермерлермен есеп айырысу күзде нарықтық бағалар негізінде жүргізілетін болады.

Міндеттемелерді орындау мерзімі:

1. бидай, арпа, сұлы, қарақұмық, зығыр, рапс, соя, жүгері жеткізу кезінде - 1 қарашаға дейін;
2. күнбағыс жеткізу кезінде - 15 қарашаға дейін.

Корпорация қорытынды нарықтық бағаны белгілейді:

- жеткізу кезеңінде нарықта қалыптасқан бағаларға,
- ауыл шаруашылығы өнімін өндіру көлеміне,
- негізгі шекара өткелдеріндегі ұқсас ауыл шаруашылығы өніміне экспорттық бағаларға байланысты.

Нарықтық баға болжамды сатып алу бағасынан асып кеткен жағдайда, жеткізу көлемі өзгеріссіз қалады. Бұл ретте баға айырмасы Корпорацияның меншік қаражаты есебінен төленеді.

Нарықтағы баға жеткізу кезеңінде болжамды сатып алу бағасынан төмен белгіленген жағдайда, ауыл шаруашылығы өнімін жеткізу көлемі баға айырмасына ұлғайтылады.

Корпорация ауыл шаруашылығы өнімін жеткізу сәтінде белгілеген 5% көлеміндегі дисконтты шегере отырып, сатып алу бағасына сәйкес көлемде алдын ала төлем сомасына ауыл шаруашылығы өнімін жеткізуге рұқсат етіледі.

Форвардтық сатып алудың басталуы туралы ақпарат ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің, "Азық-түлік келісім шарт корпорациясы "Ұлттық компаниясы" АҚ (Корпорация) <https://www.fcc.kz/>.

АШТӨ–ден форвардтық сатып алуға қатысуға өтінімдер электрондық нысанда корпорацияның интернет-ресурсында қабылданады. <https://www.fcc.kz/>), zakur@fcc.kz электрондық поштаға жіберіледі, немесе қағаз түрінде азық-түлік корпорациясының облыстық өкілдіктерінде келесі мекенжайлар бойынша:

- Ақмола облысы: Көкшетау қ., Нұрсұлтан Назарбаев даңғылы, 19, тел.(8-716-2) 55-11-51, 55-11-54, 55-11-52, 42-25-22, +7 701 795 09 98;
- Шығыс Қазақстан облысы: Өскемен қаласы, Бейбітшілік көшесі, 30, 206 кеңсе, тел. (8-723-2) 25-44-77, 56-06-57;
- Қостанай облысы: Қостанай қ., Тәуелсіздік к-сі, 147, тел. (8-714-2) 53-11-44, 54-28-20, 54-28-94;
- Солтүстік Қазақстан облысы: Петропавл қ., Партизанская к-сі, 160, тел.(8-715-2) 42-27-24, 42-27-23, 55-11-64, 55-11-61.

Форвардтық сатып алу бойынша қосымша ақпарат алу үшін Азық-түлік келісім шарт корпорациясының орталық аппаратына хабарласуға болады:

8 (717-2) 59-12-32 (ішкі 2358), 59-12-39, 59-13-07.

Өтінімдерді жергілікті әкімдіктер бекітеді.

Бағдарламаға жергілікті атқарушы органдар құратын алқалы орган – Үйлестіру кеңесі бекіткен үміткерлер кіре алады. АШТӨ мынадай талаптарға сәйкес келуі тиіс:

- 1) салық төлеу бойынша берешектің, міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және әлеуметтік аударымдарды төлеу бойынша берешектің болмауы;
- 2) қаржы институттары алдында 30 күннен астам мерзімі өткен берешегінің болмауы;
- 3) оңалту рәсімін қолдану туралы немесе банкрот деп тану туралы сот шешімдері бар дәрменсіз борышкерлердің тізімдерінде болмауы, сондай-ақ сомаларды өндіріп алу/міндеттемелерді мәжбүрлеп орындау туралы орындалмаған сот актілерінің болмауы;
- 4) сот актілерімен және/немесе қылмыстық/азаматтық/әкімшілік істер материалдарымен белгіленген астықтың нақты болуымен қамтамасыз етілмеген астық қолхаттарын Корпорацияның пайдасына беру фактілерінің болмауы;
- 5) Жеткізушіде және/немесе Жеткізушімен үлестес (байланысты) тұлғаларда (үлестестігін белгілеу мүмкін болған кезде) Корпорациямен және/немесе оның еншілес және тәуелді ұйымдарымен даулы құқықтық қатынастардың болмауы;
- 6) Корпорацияның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген өзге де талаптар.

Бағдарламаға қатысушы әлеуметтік - кәсіпкерлік корпорациялардан, екінші деңгейдегі банктерден (Корпорация бекіткен белгіленген лимиттер шеңберінде) міндеттемелерді орындау кепілдігін ұсынуға тиіс.

Форвардтық сатып алу шарты жасалған жағдайда «франко-зауыт» EXW (Инкотермс-2020)

талаптарымен лицензияланған астық қабылдау кәсіпорындарына тиісті сапалы өнімді жеткізуге міндетті.

Заңды тұлғалар:

- 1) Қағидаларда көзделген нысан бойынша өтінім;
- 2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама;
- 3) Барлық өзгерістері мен толықтырулары бар жарғының көшірмесі, сондай-ақ Жарғыда құрылтайшылардың/қатысушылардың құрамы туралы мәліметтер болмаған жағдайда, құрылтайшы немесе құрылтайшылардың құрамы туралы мәліметтер бар құрылтай құжаттарынан үзінді көшірме немесе акцияларды ұстаушылар/қатысушылар тізілімінен үзінді көшірме;
- 4) Әлеуетті өнім берушінің уәкілетті органының шарт жасасу және қамтамасыз етуді ұсыну туралы шешімінің түпнұсқасы;
- 5) ҚҚС төлеушілер үшін - ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасынан үзінді көшірме немесе егер ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасы уақытша жұмыс істемейтін жағдайда, салық органынан әлеуетті өнім берушінің ҚҚС төлеуші болып табылатыны туралы анықтама;
ҚҚС төлемейтіндер үшін - ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасынан үзінді көшірме немесе ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасы уақытша жұмыс істемеген жағдайда, салық органынан әлеуетті өнім берушінің ҚҚС төлеуші болып табылмайтындығы туралы анықтама;
- 6) Әлеуетті өнім берушінің уәкілетті органының атқарушы органның басшысын тағайындау туралы шешімінің Әлеуетті өнім берушінің қолымен және мөрімен (бар болса) куәландырылған көшірмесі;
- 7) атқарушы орган басшысының жеке куәлігінің көшірмесі, сондай-ақ өтінімге және/немесе шарттарға атқарушы органның басшысы қол қоймаған жағдайда - Әлеуетті өнім беруші өкілінің өтінімге және/немесе шарттарға қол қоюға уәкілеттігін растайтын құжат (сенімхат/сенімхаттың нотариалды куәландырылған көшірмесі және сенім білдірілген тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі);

Заңды тұлғалар:

- 8) Әлеуетті өнім берушінің (консорциумға қатысушылардың) Корпорация өткізетін форвардтық сатып алуға қатысу үшін құжаттар тізбесіне № 1 қосымшада көзделген нысан бойынша кредиттік бюродан кредиттік есепті алушыға кредиттік есепті беруге келісімі;
- 9) Әлеуетті өнім берушінің (консорциумға қатысушылардың) Корпорация өткізетін форвардтық сатып алуға қатысу үшін құжаттар тізбесіне № 2 қосымшада көзделген нысан бойынша өзі туралы ақпаратты кредиттік бюроға беруге келісімі;
- 10) салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша Әлеуетті өнім берушіде берешектің бар/жоқ екенін растайтын өтінімді берген күнге бір ай ішінде әрекет ететін салық органы берген құжат;
- 11) қызмет көрсететін ЕДБ мен басқа да қаржы институттарының өтінім беру күні бір ай ішінде әрекет ететін несие берешегінің болуы/болмауы туралы, шоттардың болуы туралы және айдың басындағы және соңындағы тиісінше соңғы он екі айдағы кіріс және шығыс ақша қалдықтарын көрсете отырып айналымдар туралы және ЕДБ-ге мерзімінде төленбеген төлем құжаттары бойынша берешек туралы анықтамалары;
- 12) Кепілдікті қамтамасыз ету ретінде Кепілдік беру ниеті туралы құжат және Қағидаларға №6 қосымшаға сәйкес тізбеге сәйкес құжаттар.
- 13) Әлеуетті өнім беруші форвардтық сатып алуға консорциум нысанында қатысқан жағдайда, тараптар қатысушыларының міндеттемелері мен жауапкершілігі ортақ болып табылатын міндетті шартпен бірлескен шаруашылық қызмет туралы шарттың нотариалды куәландырылған көшірмесі ұсынылады.

Жеке тұлғалар:

- 1) Қағидаларда көзделген нысан бойынша өтінім;
- 2) Әлеуетті өнім берушінің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі, сондай-ақ өтінімге және/немесе Шарттарға шаруа/фермер қожалығының басшысы қол қоймаған жағдайда - Әлеуетті өнім берушінің өкілінің өтінімге және/немесе шарттарға қол қоюға уәкілеттігін растайтын құжат (сенімхаттың нотариалды куәландырылған көшірмесі және сенімді тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі);
- 3) кәсіпкерлік қызметпен айналысу құқығын растайтын құжаттың көшірмесі;
- 4) салық органының шаруа/фермер қожалығы мүшелерінің тізімін растау туралы анықтамасының түпнұсқасы немесе шаруа/фермер қожалығының басшысы куәландырған шаруа/фермер қожалығы мүшелерінің саны туралы мәліметтер немесе әлеуетті өнім берушінің форвардтық сатып алуға жай серіктестік нысанында қатысқан жағдайда, тараптар қатысушыларының міндеттемелері мен жауапкершілігі ортақ болып табылатын міндетті шартпен бірлескен шаруашылық қызмет туралы шарттың нотариалды куәландырған көшірмесі ұсынылады;
- 5) Шарт жасасуға және қамтамасыз етуді ұсынуға шаруа/фермер қожалығының барлық мүшелерінің (мүшелері болған кезде) келісімі / сенімхатының көшірмесі (нотариалды куәландырған) немесе әлеуетті өнім берушінің форвардтық сатып алуға жай серіктестік нысанында қатысқан жағдайда, бірлескен қызметтің барлық қатысушыларының атынан әрекет ететін жай серіктестікке қатысушыға берілген нотариалды куәландырылған сенімхаттардың көшірмелері ұсынылады;

Жеке тұлғалар:

6) ҚҚС төлеушілер үшін - ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасынан үзінді көшірме немесе егер ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасы уақытша жұмыс істемейтін жағдайда, салық органынан әлеуетті өнім берушінің ҚҚС төлеуші болып табылатыны туралы анықтама;

ҚҚС төлемейтіндер үшін - ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасынан үзінді көшірме немесе ҚҚС төлеушілер тізілімінің электрондық базасы уақытша жұмыс істемеген жағдайда, салық органынан әлеуетті өнім берушінің ҚҚС төлеуші болып табылмайтындығы туралы анықтама;

7) Әлеуетті өнім берушінің (жай серіктестікке қатысушылардың) Корпорация өткізетін форвардтық сатып алуға қатысу үшін құжаттар тізбесіне № 1 қосымшада көзделген нысан бойынша кредиттік бюродан кредиттік есепті алушыға кредиттік есепті беруге келісімі;

8) Әлеуетті өнім берушінің (жай серіктестікке қатысушылардың) Корпорация өткізетін форвардтық сатып алуға қатысу үшін құжаттар тізбесіне № 2 қосымшада көзделген нысан бойынша өзі туралы ақпаратты кредиттік бюроға беруге келісімі;

9) салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша Әлеуетті өнім берушіде берешектің бар/жоқ екенін растайтын өтінімді берген күнге бір ай ішінде әрекет ететін салық органы берген құжаттың түпнұсқасы;

10) қызмет көрсететін ЕДБ мен басқа да қаржы институттарының өтінім беру күні бір ай ішінде әрекет ететін несие берешегінің болуы/болмауы туралы, шоттардың болуы туралы және айдың басындағы және соңындағы тиісінше соңғы он екі айдағы кіріс және шығыс ақша қалдықтарын көрсете отырып айналымдар туралы және ЕДБ-ге мерзімінде төленбеген төлем құжаттары бойынша берешек туралы анықтамалары;

23 11) Кепілдікті қамтамасыз ету ретінде Кепілдік беру ниеті туралы құжат және Қағидаларға №6 қосымшаға сәйкес тізбеге сәйкес құжаттар.

5 БАҒЫТ

**I. ҮЙ ІРГЕСІНДЕГІ
ЖЕРДІ ТИІМДІ
ПАЙДАЛАНУ**

**II. МАЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫН
ДАМУ**

**III. АУЫЛ
СЫРТЫНДАҒЫ ЖЕР
ҮЛЕСІН ТИІМДІ
ПАЙДАЛАНУ**

**IV.
КООПЕРАТИВТЕРДІ
ЖАБДЫҚТАУ**

**V. ТҰРҒЫНДАРДЫҢ
ӨЗ КӘСІБІН АШУ**

**ЖЫЛЫЖАЙЛАР
ҮШІН 2500 АЕК**

**МАКСИМАЛДЫ СОММА
2500 АЕК**

**ІРІ ҚАРА МАЛ – 350 000
(₸)
ҰСАҚ ҚАРА МАЛ – 50 000
(₸) БҰҚАЛАР – 250 000 (₸)
ЖЫЛҚЫ 400 000 (₸)**

20% ЖЕМ ШӨПКЕ

**I) ЖӘНЕ III) АУЫЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫ
ӨНДІРІСТІК
КООПЕРАТИВТЕРІ
ҮШІН МАКСИМАЛДЫ
СОММА 8000 АЕК**

**АУЫЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫ
ӨНДІРІСТІК
КООПЕРАТИВТЕРІ
ҮШІН**

**МАКСИМАЛДЫ
СОМА 2500 АЕК**

**Жылдық мөлшерлеме 2,5 %
Несиені өтеу мерзімі 5 жылға
дейін**

**ЖЕҢІЛДЕТІЛГЕН
НЕСИЕЛЕНДІРУ**

**8 000 АЕК (27 600 000
тг)**

**Жылдық мөлшерлеме
2,5 %**

**Несиені өтеу мерзімі 3
жылға дейін**

**Негізгі қарыз
бойынша жеңілдік
кезеңі 1 жыл**

100 000 000 тг

**А/ш техникасын
сатып алуды**

несиелендіру 2,5%

**Несиені өтеу мерзімі
7 жылға дейін**

Негізгі қарыз

**бойынша жеңілдік
кезеңі 1 жыл**

**АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ
ӨНДІРІСТІК КООПЕРАТИВИ**

**III. АУЫЛ
СЫРТЫНДАҒ
Ы ЖЕР ҮЛЕСІН
ТИІМДІ
ПАЙДАЛАНУ**

**IV.
КООПЕРАТИВТ
ЕРДІ
ЖАБДЫҚТАУ**

**МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ
(СУБСИДИЯ)
ТҮРЛЕРІ**

**Элиталық және 1
репродукциялы тұқым
түрлерін және
тыңайтқыш сатып
алуға 30%-ға дейін
субсидиялар,
жеңілдетілген ЖЖМ
бағасы**

**Тракторларға 50%-ға
дейін, қосымша
тіркемелерге 25 %-ға
дейін инвестициялық
субсидиялар**

ЖАБДЫҚТАР МЕН ТЕХНИКАНЫ АРЗАНДАТУҒА СУБСИДИЯЛАР БЕРУ:

Сүт қабылдаушы пункт
25%

Мал сою пункті 25%

Инкубатор
25%

Көкөністерді сұрыптау
және дайындау
пункттері 25%

Сүт тасығыш және
рефрижератор 25%
Убойный цех
25%

Құс торы 25%

Техника
25%

Сауын қондырғысы және
азық цехы 25%

ӨНІМГЕ БЕРІЛЕТІН СУБСИДИЯ:

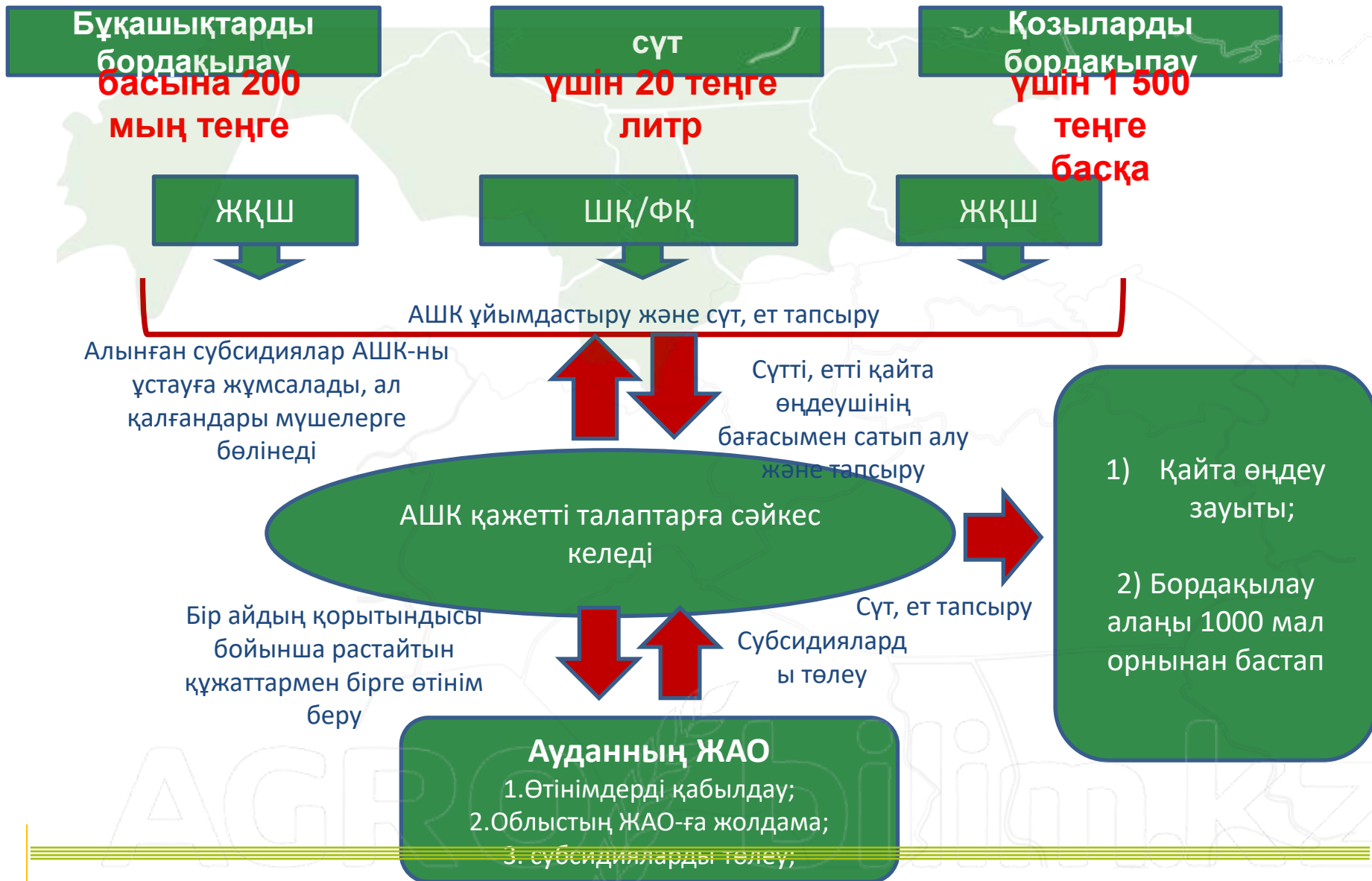
**Бұқашықтарды
бордақылау**
1 кг 200 теңге

сүт

Литр үшін 20
теңге

Комбикорм

Тонна үшін
20мың теңге

**сүттің
литріне 20
теңге**

Алушыларға қойылатын өлшемшарттар мен талаптар

Ауыл
шаруашылығы
кооператив

1. Ұйымдастыру және ветеринариялық, ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды жүзеге асыру.
2. Саны кооператив мүшелерінің саны кемінде 20.
3. Болуы меншікті сүт қабылдау пункті.
4. Субсидиялауға сүт өңдейтін кәсіпорында (оның ішінде меншікті) дайындалған және сатылған сүт жатады).
5. Аналық басты қолдан ұрықтандыруды ұйымдастыру (қолдан ұрықтандыру қызметтерін көрсету шартымен расталады) немесе табында асыл тұқымды тұқымдық бұқаларды пайдалану (шағылыстыру контингентінің отыз басына кемінде бір тұқымдық бұқа), 2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап аналық басты қолдан ұрықтандыруды ұйымдастыру (жасанды ұрықтандыру қызметтерін көрсету шартымен расталады) және табында сүтті, сүтті-етті бағыттағы асыл тұқымды тұқымдық бұқаларды пайдалану (шағылыстыру контингентінің отыз басына кемінде бір тұқымдық бұқа). б.

Әр кг-на
200 мың
теңге

Алушыларға қойылатын өлшемшарттар мен талаптар

Ауыл
шаруашылығы
кооператив

1. Жануарлардың бірдейлендіру нөмірлерінің болуы және бордақылаудағы мал басының (кооператив мүшелерінің) АЖБ-да тіркелуі.
2. Бордақылау алаңдарына союға өткізген кезде бұқашықтардың тірідей/сойыс салмағы кемінде 350 килограмм/170 килограмм** және бұқашықтардың тірідей салмағы кемінде 250 килограмм.
3. Ветеринариялық, ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру және зоотехникалық есепке алуды жүргізу.
4. Кооператив мүшелерінің саны жиырмадан кем болмауы керек.
5. Келесі шарттардың бірін орындау:
  - 5.1 ет өңдеу кәсіпорнына сату;
  - 5.2 сою жеке меншікте немесе кооператив мүшелерінің біріне тиесілі (қызмет көрсетуге келісім-шарт жасасумен) мал сою пунктінде (тоңазытқыш қондырғысымен және ветеринариялық-санитариялық зертханамен) немесе мал сою алаңында (тоңазытқыш жабдығымен), есептік нөмірі бар;
  - 5.3 бұқашықтарды бордақылау алаңына 1000 мал орнынан бастап өткізу.

Алушыларға қойылатын өлшемшарттар мен талаптар

Құрама жем зауыт

1. Есептік нөмірі бар құрама жем зауыты;
2. Құрама жем сапасын растауға зертханалық талдаудың болуы;
3. Арзандатылған құрама жемді кемінде 20 мүшесі бар ауыл шаруашылығы кооперативтеріне өткізу.